

1 POGREBNO PODJETJE MARIBOR D.D.

Pogrebno podjetje Maribor d.d. je upravljavec dveh pokopališč na območju Mestne občine Maribor, Pobrežja in Dobrave. Podjetje kot koncesionar izvaja gospodarsko javno službo urejanja in vzdrževanja pokopališč Pobrežje in Dobrava, oddajanja prostorov za grobove v najem ter pogrebne storitve na pokopališču. Kot koncesionar izvaja tudi gospodarsko javno službo 24 urno dežurno prevozno službo – interventni prevozi.

1.1 Predlog oblikovanja cene grobnine

Z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) je zakonodajalec leta 2016 upravljanje ter urejanje pokopališč, ki sodijo v grajeno dobro javnega pomena (2. člen ZGO-1), podredil posebnemu javnopravnemu režimu in določil, da pokopališko dejavnost zagotavlja občina (drugi odstavek 3. člena ZPPDej), upravljanje pokopališč pa obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

Pojem grobnina

Grob odda v najem upravljavec pokopališča oziroma koncesionar (27. člen ZPPDej), v skladu s predpisi občine in pokopališkim redom. Za najem groba plačuje najemnik grobnino, ki jo je kot ustreznejši pojem uvedel nov zakon ter predstavlja **sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba** (drugi odstavek 34. člena ZPPDej). Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc (tretji odstavek 34. člena ZPPDej).

Tako novi zakon popolnoma na novo definira grobnine (prej t.i. najemnine grobov), kakor tudi cene grobnin in razmerja le teh napram enojnemu grobu. Vsled temu je Pogrebno podjetje Maribor pripravilo **uskladitev stanja na podlagi novega zakona**.

Strošek grobnine in izračun

Obrazložitev:

Kot navedeno, je grobnina v skladu s 34. členom ZPPDej sorazmerni delež vseh letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba. Stroški grobnine vključujejo stroške vzdrževanja pokopališč, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, vzdrževanje skupnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, zbiranje, odvoz in ravnanje z odpadki, porabo vode in elektrike, storitve informacijske oz. pokopališke pisarne, druga vzdrževalna dela, administrativne stroške oddaje grobov v najem ter stroške vodenja katastrov in evidenc.

Na tej podlagi smo kot upravljavec pokopališč Pobrežje in Dobrava na novo pripravili strukturo cene in višino grobnin.

Struktura je narejena **na podlagi dejanskih neposrednih stroškov** vzdrževanja in urejanja pokopališča ter vodenja evidenc **iz leta 2018(revidirani podatki)** .

Grobnino sestavljajo:

1. Stroški vzdrževanja in urejenosti pokopališča
 - a. Stroški energije
 - b. Stroški materiala
 - c. Stroški osnovnih sredstev (najem, vzdrževanje, zavarovanje, amortizacija, varovanje)
 - d. Stroški dela
 - e. Stroški pogodbenih izvajalcev
 - f. Stroški komunalnih storitev
2. Stroški najema grobnih mest
3. Stroški vodenja evidenc

Na podlagi podatkov iz leta 2018 **zožena lastna cena enojnega groba znaša 26,49 EUR (cena brez DDV)**. Sestavljena iz neposrednih stroškov materiala, storitev in dela. Upošteva socialni vidik, so upoštevani zgolj dejansko nastali stroški gospodarske javne službe vzdrževanja in urejanja pokopališč, nismo pa vključili posrednih stroškov. Tako v ceno ni vključen na primer sorazmerni del stroškov skupnih služb, kakor tudi ne najem grobnega mesta (zemljišče), čeprav je z ZPPDej predviden. Vsak občan, ki ima na pokopališčih v upravljanju Pogrebnega podjetja Maribor, v najemu grob, ga ima v najemu brezplačno, uporabnik pa dobi z najemno pogodbo pravico do uporabe grobnega prostora.

Sedanja cena enojnega groba, določena leta 2012, znaša 20,19 EUR (cena brez DDV), kar je 6,30 EUR manj od cene, ki bi jo morali doseči, če bi želeli pokriti zgolj neposredne stroške. V kolikor bi želeli pokriti še sorazmerni del drugih stroškov (skupnih služb), bi se morala trenutna cena povečati za 52% na 30,72 EUR.

Trenutne cene grobnin pa ne odstopajo le od zožene lastne cene (cene s katero bi pokrili vsaj neposredne stroške vzdrževanja in urejanja), temveč bistveno odstopajo tudi od cen infrastrukturno primerljivih pokopališč: Žale, Novo mesto in Ptuj.

Naše grobnine so med najnižjimi v Sloveniji (primerjalna tabela spodaj) in so bile kljub dvigu vseh stroškov za vzdrževanje in urejanje pokopališča nespremenjene od leta 2012.

	<i>cene brez DDV</i>			
	<i>PPM</i>	<i>ŽALE</i>	<i>Novo mesto</i>	<i>Ptuj</i>
Družinski grob	32,73	62,30	59,00	46,28
Enojni grob	20,19	31,15	29,50	40,80
Žarni grob	14,42	18,69	17,70	
Grobnica	40,39	186,89	177,00	

Cena za enojni grob na Žalah je kar za 54% višja kot, cena za grobnico pa za 362%. Prav tako je cena za enojni grob v Novem mestu višja za 46%, cena za grobnico pa za 338%.

Pogrebno podjetje Maribor mora tako primanjkljaj za izvajanje gospodarske javne službe vzdrževanja in urejanja pokopališča pokrivati s tržno dejavnostjo.

STRUKTURA OBSTOJEČE CENE – 20,19 eur:

	Delež	Zneski
SKUPAJ	100,00%	20,19
Stroški vzdrževanja in urejanja	96,01%	19,38
a. stroški energije	2,11%	0,43
b. stroški materiala	7,75%	1,56
c. stroški osnovnih sredstev	23,49%	4,74
d. stroški dela (zaposleni)	42,19%	8,52
e. stroški pogodbenih izvajalcev	8,27%	1,67
f. stroški komunalnih storitev	12,20%	2,46
najem grobnih mest		
vodenje evidenc	3,99%	0,81

NG ... nova cena grobnine

OG ... obstoječa cena grobnine

SD ... stroški dela v obstoječi ceni grobnine

KS ... strošek komunalnih storitev v obstoječi ceni grobnine

x ... % povečanja stroškov dela zaradi zakonsko povečane minimalne plače v PPMb

y ... % povečanja stroškov komunalnih storitev vezanih na zakonsko povečanje minimalne plače v komunalnih podjetjih (Snaga, Nigrad, Vodovod,...)

$$NG = OG + (SD*x) + (KS*y)$$

Razmerja vrst grobov (druge vrste grobov) napram enojnemu grobu

Kot že navedeno novi zakon (34. člen ZPPDej) določa tudi, da je potrebno opredeliti razmerja vseh vrst grobov napram enojnemu grobu. (Pogrebno podjetje Maribor ima definirana razmerja že od leta 2006). Razmerja so podlaga za izračun grobnine za posamezni grob.

Obstoječa razmerja napram enojnemu grobu so naslednja:

Oznaka groba	razmerje
Družinski grob	1,62
Vrstni/enojni grob	1,00
Žarni grob	0,71
Grobnica	2,00
Žarni zid	2,00
Otroški	0,71

Predlog (sklep) za oblikovanje in višina cene grobnine

Prioritetno je cene grobnin potrebno uskladiti z novim zakonom (ZPPDej), hkrati pa je evidentno, da sedanje cene najemnin stroškov opravljanja javne službe vzdrževanja in urejanja pokopališč ne pokrivajo, saj znaša **zožana lastna cena grobnine (vezana na revidirane podatke iz I.2018) 26,49 eur.**

Upošteva se socialni vidik, tudi tokrat Pogrebno podjetje Maribor opredeljuje grobnine na podlagi zgozlj dela neposrednih letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka grobov in njihovih razmerij do enojnega groba ter zakonsko določen dvig minimalne plače.

Sprejme se s strani upravljavca pokopališč Pobrežje in Dobrava predlagano povišanje cene grobnine za enojni grob, na letnem nivoju:

iz 20,19 na 22,80 EUR (t.j. 0,22 eur na mesec)

Razmerja za določitev višine grobnine za ostale vrste grobov ostajajo nespremenjene.

1.2 Predlog oblikovanja cen pokopališko pogrebnih storitev

Obrazložitev:

Z Zakonom o pogrebnih in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) je zakonodajalec leta 2016 definiral osnovni pogreb (12. člen ZPPDej), ki ga mora zagotavljati lokalna skupnost oziroma upravljavec pokopališča, obenem pa Gospodarski zbornici Slovenije in Obrtno podjetniški zbornice Slovenije, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo naložil, da morajo določiti podrobnejše osnovne standarde in normative za osnovni pogreb (tretji odstavek 12. člena ZPPDej).

Leta 2017 sta Gospodarska zbornica Slovenija in Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, v sodelovanju z ministrstvom pristojnim za gospodarstvo, uskladili **osnovne standarde in normative za osnovni pogreb, ki jih morajo upoštevati upravljavci pokopališč.** Hkrati je bilo sprejeto, da je »osnovni pogreb« socialna kategorija, vezana na višino izredne denarne pomoči. Namreč: z vlogo se lahko zaprosi za izredno denarno socialno pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba (pogrebnino) oziroma za enkratno izredno denarno socialno pomoč po smrti družinskega člana (posmrtnino).

Tako novi zakon in na njegovi podlagi sprejeti standardi osnovnega pogreba popolnoma na novo definira obvezne pokopališko pogrebne storitve ter lokalni skupnosti nalaga, da mora za vsakega občana zagotoviti dostojen osnovni pogreb.

Ob sprejetju novega zakona o Pogrebnih in pokopališki dejavnosti leta 2017 je izredna denarna socialna pomoč za predpisan osnovni pogreb znašala 892,00 EUR. Do leta 2020 se je izredna socialna pomoč za osnovni pogreb povišala na 1.206,54 EUR (posmrtnina 402,18eur ter pogrebnina 804,36eur), kar predstavlja 35% povišanje priznanega zneska s strani MDDSZ. Ob tem izpostavljamo, da **Pogrebno podjetje Maribor izvaja osnovni pogreb še vedno v višini 822,66 EUR.**

Osnova za izračun in normative izvajanja gospodarske javne službe je bil v preteklosti klasični pogreb, t.j. pogreb s krsto, ki ga mora zagotavljati vsak upravljavec pokopališča. A tako kot se spreminja družba, se spreminjajo tudi navade in načini pokopov. Kot novejša oblika pogreba se čedalje pogosteje pojavlja raztros pepela (na za to posebej določenem prostoru na pokopališču Dobrava), ki ga kot obliko pogreba vodimo posebej in se vztrajno povečuje. Na pokopališču Dobrava dosega že približno 30% vseh pokopov .

V Sloveniji je najpogostejša oblika pokopa žarni pokop in že leta presega število klasičnih pokopov. Odstotek žarnih pokopov se v urbanih okoljih giblje že 90% (na pokopališču Pobrežje denimo že 95%). Skupni delež upepelitev v Sloveniji znaša že približno 80 odstotkov in tako predstavlja najvišji delež žarnih pokopov v Evropi.

Vsled navedenemu je v eleboratu za osnovo izračuna pogrebnega moštva definiran žarni pogreb, ter vsled temu oblikovana cena moštva žarnega pogreba (kar je pred tem predstavljal klasični pogreb, t.j. pogreb s krsto). Podlaga za izračun je urna postavka PK in KV delavca (upoštevajoč dela, ki jih moramo kot izvajalec javne službe zagotavljati v skladu z zakonom in normativi). Upoštevajoč dvig minimalne plače -pri čemer niso upoštevani dodatki za delovno dobo in ne dodatki za posebne obremenitve pri delu- se spremeni obstoječa urna postavka za PK delavca iz 7,46 EUR na 8,50 EUR in za KV delavca iz 9,39 EUR na 10,70 EUR.

Predlog oblikovanja cen pokopališko pogrebni storitev

	Cene v eur brez DDV		
	<i>PPM</i>	<i>predlog dviga</i>	<i>nova cena</i>
Ura PK delava	7,46	1,04	8,50
Ura KV delavca	9,39	1,31	10,70
Uporaba poslovnega objekta	99,82	2,35	102,17
Pogrebno moštvo, klasičen pogreb s krsto	90,20	9,02	99,22
Pogrebno moštvo žarni pogreb	80,25	0,00	80,25
Pogrebno moštvo žarni pogreb/raztros pepela	53,27	9,59	62,86
Izkop, zaščita in zasutje, klasični pokop	160,76	8,04	168,80
Izkop, zaščita in zasutje, žarni pokop	75,79	10,61	86,40

Po novem izračunu (s predlaganimi povišanimi cenami) bo **osnovni pogreb z žaro pri Pogrebem podjetju Maribor še vedno 30% cenejši**, kot je znesek osnovnega pogreba, ki ga priznava MDDSZ.